

Słowniczek prostej polszczyzny

Urzędu m.st. Warszawy

opracował: Paweł Burlewicz (Biuro Organizacji Urzędu)

Kiedy użyć prostego słowa? Kiedy tylko możesz! Jeśli zwykły wyraz jest wystarczająco precyzyjny, zastosuj go. Wybierz taki, jakiego używasz odruchowo w rozmowie z kimś znajomym lub bliskim.

Nie zakazujemy słów z poniższej rubryki „trudne i nadużywane”. Stosuj je jednak z rozmysłem. Sprawdź, czy nie wystarczy prostsza forma. Bo tak mamy pisać – jasno i zrozumiale dla każdego. Decyzję zostawiam Państwa wyczuciu, znajomości odbiorcy wypowiedzi i rodzaju dokumentu. Czasem fachowe terminy są konieczne, by w pełni wyrazić treść. W słowniczku nie ma oczywiście potocznego języka – są proste słowa, których używamy na co dzień.

Nigdy nie używaj zwrotów, które są błędami językowymi. Dla ułatwienia oznaczyliśmy je gwiazdką.

Tam, gdzie można, pisz na „ty”. Ułatwia to zrozumienie informacji i zachęca do działania. Jeśli jednak trzeba zachować grzeczniejszą formę – Pan, Pani – zachowaj aktywny czasownik (np. przyjmujemy wniosek, kiedy Pan przyniesie...).

Często niepotrzebnie dodajemy sobie powagi „urzędzizmami”. Wyrazy i zwroty trudne, które brzmią sztucznie, bardzo oficjalnie, a często są w ogóle niepotrzebne, to 11% naszych pism! Tymczasem badania naukowe pokazały, że kiedy Klient zrozumie przekaz za pierwszym razem, wtedy uważa urzędnika za... naprawdę mądrego. I słusznie!

Życzymy, aby słowniczek¹ był Państwu przydatny!

Formy trudne, błędne*, nadużywane	Formy uproszczone, poprawne, zrozumiałe
abnegat	osoba niezadbana, ignorant
abstrahować	pomijać mniej ważne, ujmować ogólnie
adaptacja	przystosowanie czegoś, opracowanie (tekstu)
adekwatny	odpowiedni, zgodny z czymś
adresować do kogoś wypowiedź	kierować do kogoś wypowiedź
akcentować coś	podkreślać
aktualnie	teraz, obecnie
aktywny udział	udział
alergia ²	niechęć, awersja
alokacja środków	rozdział pieniędzy
alternatywa	wybór, możliwość
alternatywna opcja	inna, druga możliwość
ambiwalentny	z mieszanymi uczuciami
antagonista	przeciwnik, oponent, druga strona sporu
aplikacja	program komputerowy, wniosek o coś
aplikować	składać wniosek, dokumenty
aspekt sprawy	sposób ujęcia, punkt widzenia na sprawę
autentyczny fakt*	fakt
autoryzacja ³	zezwolenie na publikację
awaria dotyczy systemu grzewczego	awaria systemu grzewczego
awersja	niechęć
background	tło, kontekst, okoliczności
bardziej skuteczny	skuteczniejszy
baza działania	podstawa działania
baza zawierająca (linki)	zbiór, grupa (linków)
bazować na czymś	opierać się na czymś
bezzwłocznie, bez zbędnej zwłoki	jak najszybciej, od razu
bilateralna umowa	umowa dwustronna
bliższe wyjaśnienia	dokładniejsze, szczegółowe wyjaśnienia
br.	lepiej: pominąć, jeśli z kontekstu wynika, że chodzi o ten rok
brak dokonania czegoś	bez czegoś
brak dokumentów	nie ma dokumentów
brak możliwości	nie można
brak opłacenia	nie ma wpłaty
brand	marka, znak towarowy, znak graficzny, symbol
briefing	konferencja prasowa, oświadczenie dla prasy
być odpowiedzialnym za coś	odpowiadać za coś
być w posiadaniu czegoś	mieć coś
być w stanie	móc, potrafić
być zależnym od czegoś	zależać od czegoś
być zgodnym w czymś	zgadzać się
celem, w celu	aby
celowe zamierzenia, działania	zamiar, zamierzenie, działanie

¹ Przy przygotowaniu materiału korzystałem ze „Słowniczka prostej polszczyzny ZUS” pod red. Moniki Marczyk.

² Jako termin medyczny pozostaje bez zmian.

³ Używana czasem niepoprawnie w znaczeniu: potwierdzenie, podanie hasła.

charakterystyka	opis
charakteryzować się czymś	mieć cechy czegoś, odznaczać się czymś
charyzma	autorytet
chwila, rok czasu ^{*4}	chwila, rok
ciężące na nas obowiązki	nasze obowiązki
cięży na kimś obowiązek	powinien Pan, musi Pan
ciężar dowodu ⁵	obowiązek uzasadnienia, udowodnienia
co do zasady	zwykle
cyberprzestrzeń	przestrzeń wirtualna, internet
czynić przygotowania	przygotowywać się
dać dla kogoś	dać komuś
dać gwarancję czegoś	gwarantować coś
dane identyfikujące osobę	dane osoby
dane osobowo-adresowe	dane osobowe i adresowe
deadline (dedlajn)	termin zakończenia
debata ⁶	dyskusja, rozmowa, spotkanie
dedykowany ^{*7}	przeznaczony dla kogoś
definiować coś	określać, precyzować, tłumaczyć
deklaracja	oświadczenie, formularz
dementować	oficjalnie zaprzeczać
depresja ⁸	zniechęcenie, niekorzystne warunki ekonomiczne
design (dizajn)	wzór, wygląd przedmiotu, styl
desygnować	powołać na stanowisko
determinowane przez	zależne od
diametralnie	przeciwstawnie, skrajnie
dla całej społeczności emerytów	dla emerytów, dla wszystkich emerytów
dla potrzeb	na potrzeby
długofalowy	długi, zaplanowany na okres...
dnia 20 maja 2020 r.*	20 maja 2020 r.
do chwili obecnej	do teraz, do dziś
dokonać aktywacji	włączyć, uruchomić
dokonać czegoś	zrobić coś
dokonać formalnej oceny	ocenić formalnie
dokonać podziału	podzielić
dokonać przeglądu	sprawdzić, przejrzeć, ocenić
dokonać przesłania	wysłać
dokonać uzupełnienia	uzupełnić
dokonać uzupełnienia danych	uzupełnić dane
dokonać wpłaty	wpłacić
dokonać wyboru	wybrać
dokonać zapisu	zapisać coś
dokonanie	zrobienie, osiągnięcie
dokument stwierdzający coś	potwierdzenie czegoś, informacja o

⁴ To pleonazm, czyli „masło maślane” – chwila czy rok to już oznaczenie czasu.

⁵ Powinno się unikać tego wyrażenia, bo jest trudne. Można zastąpić dłuższym opisem.

⁶ Zostawmy ten termin dla dyskusji uroczystych albo mających specjalną formę, jak „debata oksfordzka”.

⁷ Prawidłowe wyłącznie w znaczeniu „dedykować komuś utwór literacki czy muzyczny”, „wpisać dedykację do książki”. Popularny anglicyzm, którego jeszcze nie dopuszczają słowniki.

⁸ Depresja w sensie medycznym pozostaje bez zamienników. Nie mylmy jej jednak z czasowym obniżeniem nastroju.

dokumentacja czegoś	dokumenty
dokumenty korygujące	sprostowanie, wyjaśnienie
dotyczące jakiejś sprawy	o jakiejś sprawie
dotyczyć czegoś	o czymś
dylemat	problem, wątpliwość
dysponować	mieć coś, rozporządzać czymś
dyspozycja	wniosek, polecenie
dystrybucja środków	rozdział, przekazanie środków
dywagacje	długie rozważania, nieowocne przemyślenia
dywersyfikacja	różnicowanie źródeł np. dostaw
działając za pośrednictwem pełnomocnika	przez pełnomocnika
działania nakierowane na wsparcie	wsparcie
działania zmierzające do realizacji	zrobić coś, by...
edycja	wersja, zmiana
efekt końcowy	efekt, rezultat
efektywny	skuteczny
ekspertyza	opinia ekspertów, badanie przez ekspertów
embargo	zakaz importu, publikowania
enumeratywny ⁹	wyliczony, wypunktowany
etap czegoś, przechodzić etap czegoś (np. modernizacji)	coś, przechodzić coś (np. modernizację)
event	lepiej: wydarzenie, koncert, spotkanie
ewaluacja	ocena, ocena wartości, badanie
ewidencjonować	zapisać, zawrzeć w spisie
ewolucja	stopniowa zmiana, przeobrażenie, aktualizacja
fakt zrobienia czegoś (np. fakt złożenia dokumentów)	zrobienie czegoś (np. złożenie dokumentów)
fakultatywny	nieobowiązkowy, dobrowolny
filozofia	pomysł, idea, koncepcja, sposób
frustracja	zdenerwowanie, napięcie
funkcjonalność	funkcja, opcja
funkcjonuje	działa (np. przepis, instytucja)
generalnie	ogólnie, powszechnie, zupełnie
geneza	pochodzenie, przyczyna powstania
grant	dotacja, dofinansowanie
gwarancja np. posiadania środków	poręczenie, potwierdzenie
harmonogram	kolejność, etapy, kalendarz
idea	pomysł, myśl
implementacja	wdrożenie
implikacje	skutki, efekty
implikować	być powodem, przyczyną
inercja	bezwładność, bierność
informacje dotyczące czegoś	informacje o czymś
informacje w kwestii pracy	informacje o pracy
informujemy o możliwości	może Pan
infrastruktura	lepiej konkretnie: transport, autobusy, sieć wodno-kanalizacyjna, drogi itp.
inicjować	zaczynać, dawać początek
innowacyjność	nowatorstwo, kreatywność

⁹ Zalecane tylko w tekstach prawniczych, gdzie oznacza „zawarte w zamkniętym katalogu”.

innowacyjny	odkrywczy
istnieje coś	jest coś
istnieje możliwość opłacenia	możesz opłacić
istnieje szansa otrzymania	możesz otrzymać
istotny	główny, ważny, prawdziwy
iż ¹⁰	że
jednostka terenowa	oddział, delegatura
jest mi wiadome	wiem
jeżeli ..., wówczas ...	jeśli ..., to...; wtedy...
kanały kontaktu	formy, drogi kontaktu
kardynalny	główny, zasadniczy, podstawowy
kasować	likwidować, unieważniać, uchylać
kazuistyczny	szczegółowy, drobiazgowy
kluczowy	główny, najważniejszy
koherencja	wewnętrzna spójność
komórka organizacyjna	lepiej: konkretna nazwa wydziału lub jej skrót
kompendium wiedzy	kompendium
kompleksowy	całościowy, wszechstronny
komplementarny wobec czegoś	uzupełniający się z czymś
komponent	składnik, część, element
kompromis	porozumienie
koncentrować się na czymś	skupiać się na czymś
koncentrować środki	zbierać, gromadzić środki
konfabulacje	zmyślenia, kłamstwa
konieczność zrobienia	musi Pan/Pani zrobić coś (np. przynieść wniosek)
koniunktura	korzystne warunki
konsekwencje	efekty, rezultaty, następstwa, skutki
konsensus	porozumienie, zgodne stanowisko
konsumować wniosek	zrealizować, wprowadzić, wykorzystać wniosek
konsumować wyniki badania	wykorzystać wyniki badania
konto	rachunek bankowy, prawo dostępu do sieci komputerowej
końcowy rezultat	rezultat, wynik
kooperacja	współpraca
koresponduje	pasuje, łączy się z
korzystając z...	przez, dzięki (czemuś)
kreować	tworzyć, wymyślać
ksenofobia	niechęć, wrogość do obcych, cudzoziemców
kwalifikować się do czegoś	pasować, nadawać się do czegoś
kwestia	sprawa, problem
kwota pieniędzy, kwota pieniężna*	kwota
legitymacja ¹¹	uprawnienie, prawo do czegoś
legitymować się dokumentem	przedstawić, okazać dokument
legitymować się wymaganym okresem	mieć odpowiedni staż
licząc od dnia 23 marca	licząc od 23 marca
linia dotacyjna	pula pieniędzy na coś, źródło dotacji
logotyp, logo	marka, znak towarowy, znak graficzny, symbol

¹⁰ Dopuszczalne dopiero, by uniknąć powtarzania „że”.

¹¹ Oczywiście nie w znaczeniu konkretnym dokument.

lokowany	umieszczony, znajdujący się gdzieś
mając na względzie, uwadze	ze względu, ponieważ
manifestacja	przejaw /lub: pokaz, przedstawienie czegoś
masowy	powszechny, ogólny, popularny
mediacja	pośrednictwo w sporze, pomoc w osiągnięciu ugody
miał wpływ	wpłynął
miało miejsce	zdarzyło się, wydarzyło się, odbyło się
mieć możliwość	móc
mieć na celu	celem jest
mieć oddziaływanie	oddziaływać
między tym i tym	między tym a tym
miraż	złudzenie, mrzonka, pozory
mnogość	wiele, duża liczba
modernizacja	unowocześnienie, usprawnienie
monitoring projektu	kontrola, systematyczne sprawdzanie projektu
motywacja decyzji	powód, uzasadnienie decyzji
na drodze czegoś	przez coś
na drodze konsultacji	przez konsultacje, konsultując
na mocy czegoś	na podstawie czegoś, zgodnie z czymś
na przestrzeni kariery	podczas pracy zawodowej
na temat czegoś	dotyczący czegoś, o czymś
na wypadek, gdyby	gdyby
najważniejszą kwestią jest coś	najważniejsze jest coś
należy zrobić	zrób/zróbmy
należy zauważyć	zauważ/zauważmy
napotykać na coś*	napotykać coś
narzędzie uzyskania czegoś	sposób uzyskania czegoś
negocjacje	rozmowy
nie mieści się w przepisie	nie wynika z przepisu, nie przysługuje
nie wyraża się zgody na (podnajem)	nie możesz (podnająć)
nieliczne wyjątki*	wyjątki
niemniej jednak	niemniej, mimo to
nieprawidłowość	błąd
niestawiennictwo	nieobecność, jeśli nie przyjdiesz
niezastosowanie się do wezwania o uzupełnienie dokumentów	jeśli nie uzupełnisz dokumentów
niezbędny dla czegoś	niezbędny do czegoś
niezbędny dla kogoś*	niezbędny komuś
niezwłocznie	jak najszybciej, od razu, teraz
niniejszy	ten
nominacja	mianowanie, powołanie na stanowisko
numer ewidencyjny PESEL	numer PESEL ¹²
o ile..., to.../ o ile..., jeśli...	o ile..., o tyle...
obligatoryjny	konieczny, obowiązkowy
obligować	zobowiązać
obszar (w/na obszarze czegoś)	w czymś, gdzieś
od daty wprowadzenia	od wprowadzenia
odbyć spotkanie	spotkać się
oddziaływanie	wpływ, działanie

¹² Słowo „ewidencja” jest już w nazwie, bo PESEL to Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności.

odium	uczucie niechęci, nienawiści, wroga atmosfera
odnoszący się do	który się odnosi do
odnośnie czegoś*	odnośnie do czegoś
ogarnąć problem*	opanować sytuację, rozwiązać problem
okres czasu (np. dwutygodniowy okres czasu)	okres, czas (np. okres dwóch tygodni)
określać coś w drodze czegoś	określać coś zgodnie z czymś, określić coś w czymś (np. w dokumencie)
oparty o coś*	na podstawie czegoś
operator pocztowy	poczta
optymalny	najlepszy
organ	urząd, sąd, rada miasta – my
osoba niepełnosprawna	osoba ze specjalnymi potrzebami, osoba z niepełnosprawnością
pakiet spraw	zbiór spraw, sprawy dotyczące tematu
Pan/Pani	lepiej: jeśli konkretnie to Pan albo Pani, jeśli ogólnie to Państwo
Państwo macie*	Państwo mają ¹³
partykularny	dbający tylko o własny interes
pełnić rolę*	pełnić funkcję, odgrywać rolę
pełnomocnik ¹⁴	przedstawiciel
pełny komplet*	komplet
perspektywa	punkt widzenia
perspektywa finansowa 2007–2013	lata finansowania 2007–2013
perturbacje	kłopoty, zakłócenia
petent	klient ¹⁵ , Pan/Pani, interesant
pocztą elektroniczną e-mail	albo: pocztą elektroniczną, albo: e-mailem
poczynając od dnia 23 marca	od 23 marca
pod adres*	na adres
pod rząd*	z rzędu
podejmować działanie, interwencję	działać, interweniować, zrobić coś
podlega obowiązkowi ewidencyjnemu	wymaga podania danych
podlega opłacie	zapłacić za coś
podlegać wyjaśnieniu	wyjaśnić
podmiot realizujący sprawę	urząd (my)
podnieść budżet	zwiększyć budżet, środki
podpis profilem zaufanym	podpis przy użyciu, za pomocą profilu zaufanego
podstawa dla czegoś*	podstawa do (np. dyskusji), podstawa czegoś (np. opodatkowania)
podzielać opinię	zgadzać się
polemizować	spierać się, ostro wymieniać poglądy
położyć nacisk/akcent na coś	podkreślać coś
ponosić odpowiedzialność za coś	odpowiadać za coś
ponosić wydatki	mieć wydatki, zapłacić, sfinansować
posiadać	mieć
posiadać możliwości	mieć możliwości

¹³ Czasownik musi być w trzeciej osobie.

¹⁴ Chyba że dotyczy konkretnej funkcji, np. Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. kobiet lub jest określeniem z kodeksu prawnego.

¹⁵ Użycie tego terminu określa zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy o „Standardach obsługi klienta”.

posiadać tytuł prawny do czegoś	mieć prawo
posiadać znaczenie	mieć znaczenie
postawić pytanie	zapytać
potencjalny	możliwy
potwierdzający	który potwierdza
potwierdzenie woli	chęć
pouczenie	lepiej: ważne informacje ¹⁶
powyższy	ten
pozew	wniosek kierujący sprawę do sądu
pozostawać pod rządami czegoś	zależać od czegoś
pozwoli na dokonanie	pozwoli zrobić
pozwoli na wprowadzenie	pozwoli wprowadzić
póki co	tymczasem
praktyczne doświadczenie	doświadczenie, praktyka
praktycznie	w zasadzie, właściwie
praktyka robienia czegoś	sposób robienia czegoś
prawidłowy	poprawny, właściwy, odpowiedni
preferować	woleć
prerogatywa	uprawnienie, przywilej
prewencja	zapobieganie
prezentacja czegoś	przedstawienie czegoś, pokazanie czegoś
priorytet	pierwszeństwo, najważniejszy
problematyka	problem
procedowanie	rozpatrzenie, postępowanie
procedura ¹⁷	określone reguły, instrukcja, sposób działania
proces rekrutacji	rekrutacja
proces zawierania umów	zawarcie umowy
produkt działania	lepiej dokładnie: dokument, festiwal, program
profil działania	charakter, zakres działania
program dedykowany*	program dla
proszę Pana o wskazanie	proszę, aby Pan wskazał ¹⁸
protagonista	przywódca, szef
przeciwdziałać	zapobiegać czemuś
przed datą rozpoczęcia	przed rozpoczęciem
przedłożyć	przekazać, dostarczyć, dać (np. do podpisania)
przedmiotowa ustawa, zgoda	ta, dotycząca tego ustawa, zgoda
przedsiębiorstwo ¹⁹	firma, podmiot, instytucja
przedstawiona (np. droga)	ta (np. droga)
przejrzysty	łatwy do zrozumienia
przekazywać coś do kogoś*	przekazywać coś komuś
przekazywanie danych	informowanie
przekazywanie pomocy	pomaganie
przepisy prawne	przepisy, prawo
przepisy regulujące zasadę to...	lepiej: podaj zasadę, jak zostało to uregulowane, a informację o źródle przepisu umieść w przypisie
przeprowadzić analizę	analizować coś

¹⁶ Chyba że zastosowania słowa „pouczenie” wymaga wzór dokumentu lub przepis.

¹⁷ Pełna nazwa, jeśli dotyczy dokumentu z „procedurą” w tytule.

¹⁸ Forma „proszę o” w oficjalnej korespondencji jest uważana za nieelegancką.

¹⁹ Szczególnie przy powtórzeniach.

przeprowadzić projekt*	zrealizować projekt, przeprowadzić badania
przeszczepienie zasad	przeniesienie zasad
przetwarzanie informacji ²⁰	analiza informacji
przewidywać coś do realizacji	planować realizację czegoś
przez okres dwóch lat	przez dwa lata
przy pomocy czegoś	za pomocą czegoś
przygotowawczy	wstępny, tymczasowy, poprzedzający
przynosić coś dla kogoś*	przynosić coś komuś
przysługują Panu uprawnienia	ma Pan prawo
recepta	przepis, rozwiązanie
recykling ²¹	przetwarzanie, przerób, odzyskiwanie surowców wtórnych
regulacje prawne	przepisy, prawo
rekomendacja	zalecenie, rada
relatywny	uzależniony od czegoś
renoma	opinia
reprezentatywny	typowy, charakterystyczny dla czegoś
resentyment	żal, uraza
retorsje	środki odwetowe, rewanż
rewitalizacja	odnowienie, odbudowa, remont
rok czasu*	rok, w ciągu roku
rokować coś	coś rokuje coś (nie ktoś) np. stan pacjenta rokuje poprawę (a nie pacjent)
rozdysponowanie	rozdział, podział
rozpowszechniać informację o czymś	informować, pisać, mówić o czymś
rozumieć coś pod pojęciem	coś rozumieć przez coś
sankcja	kara, represja /albo: zatwierdzenie przez dyrektora, Prezydenta
są zlokalizowane w dzielnicy	są, leżą w dzielnicy
sentencja	orzeczenie, rozstrzygnięcie
skarga od kogoś*	skarga kogoś
składać gratulacje	gratulować
składać zapytanie	pytać, zapytać o coś
skondensowany	zebrany, nagromadzony; zwięzły
skończyć wiek 18 lat	skończyć 18 lat
skorzystać z zakupu	kupić
służyć do obliczania	wyliczać, obliczać
sonda	badanie opinii, ankieta, pytanie o opinię
specjalny, szczególny np. znak	lepiej: pomijajmy, chyba że to coś naprawdę nietypowego, zaskakującego
specyficzny	właściwy, odpowiedni
spektakularny	robiący wrażenie, przyciągający uwagę, efektowny
spektrum działań	zakres, zasięg działań
spełniający kryteria powierzchniowe	większy/mniejszy niż, odpowiednio duży/mały
sponsor	finansujący
sporządzić na piśmie	napisać
spot	film reklamowy, reklama, zwiastun
sprawa, której dotyczy pismo	Pana sprawa

²⁰ Nie dotyczy przetwarzania w znaczeniu informatycznym.

²¹ Do zmiany, jeśli piszemy do osób starszych i/lub takich, które nie znają języka angielskiego.

sprawować kontrolę	kontrolować
sprawować nadzór	nadzorować
sprawować opiekę	opiekować się
spuścizna	spadek, dorobek, dziedzictwo
stanowić podstawę czegoś	coś jest podstawą czegoś
status	stan prawny /lub: pozycja, ranga
stawiać pytanie	pytać
stosowny wniosek	wniosek o coś, odpowiedni wniosek
stwarzać możliwości	umożliwiać
stwarzać okoliczności*	tworzyć warunki, dawać szansę
stymulować	pobudzać do działania, rozwoju
subsydialny	pomocniczy, posiłkowy, dodatkowy
suwerenny	niezależny, samodzielny
syndrom	objawy, charakterystyczne objawy dla
sytuacja faktyczna	sytuacja, stan faktyczny
szeroko zakrojony program	bogaty, pełen wydarzeń program
szkolenie dedykowane*	szkolenie dla
świadczenie emerytalne	emerytura
świadczenie socjalne	lepiej konkretnie: zapomoga, pożyczka, dopłata do czegoś, wczasy pod gruszą
temat (w temacie)	w sprawie, dotyczące czegoś, o czymś
tereny parkowe, zielone	parki, zieleni
testator	spadkodawca, zapisujący spadek
to jest, tj.	czyli, dalej: (...)
toksyczny	trujący, destrukcyjny
tożsamość	lepiej konkretnie: imię, nazwisko, adres
transfer środków	przekazanie, wysłanie, oddanie środków
transza	rata, część środków
ubiegać się	starać się
ubóstwo	brak środków, zła sytuacja życiowa
udzielać informacji	informować
udzielać odpowiedzi	odpowiadać
udzielać pomocy	pomagać
udzielać wsparcia	przyznać wsparcie, pomoc; wesprzeć
udzielać zezwolenia	zezwalać
uiszczać opłatę	płacić za coś, zapłacić
ujawniać tendencję	przejawiać tendencję
ulec skróceniu, wydłużeniu	skrócić, wydłużyć
ulec zmianie	zmienić się
umowa zlecenie*	umowa zlecenia
unikalny ²²	unikatowy, oryginalny, wyjątkowy
upowszechniać informacje	informować, mówić, pisać o
usługi doradcze	doradztwo
ustawa przewiduje	zgodnie z ustawą, jak wynika z ustawy
uznać jako*	uznać za
uzyskać informację	dowiedzieć się
uzyskać środki	dostać pieniądze
w aspekcie	jeśli chodzi o, w kwestii
w celu podkreślenia	dla podkreślenia

²² Forma niezalecana – jest powszechna, ale potoczna.

w celu uzyskania bliższych informacji	aby dowiedzieć się więcej
w celu złożenia wniosku	by złożyć wniosek
w chwili obecnej	teraz, obecnie
w ciągu kilku dni	w kilka dni
w czasie trwania czegoś	w czasie czegoś
w dacie*	z datą
w dążeniu do czegoś	dążąc do czegoś
w dniu 23 marca*	23 marca ²³
w dniu dzisiejszym	dzisiaj
w kwestii	w sprawie
w miesiącu maju	w maju
w obszarze, na obszarze czegoś	w czymś, gdzieś
w odniesieniu do	odnosząc się do
w odpowiedzi na	odpowiadając na
w okresie od... do...	od... do...
w oparciu o	na podstawie czegoś, zgodnie z
w opinii tutejszego biura	naszym zdaniem
w ostatnim czasie	ostatnio
w perspektywie	w przyszłości
w porozumieniu z czymś	zgodnie z czymś
w przeciągu dwóch miesięcy	w ciągu, podczas, w trakcie dwóch miesięcy
w przypadku	jeżeli, w sytuacji, dla
w przypadku (osób zameldowanych)	dla (osób zameldowanych)
w przypadku stwierdzenia braku	jeśli nie będzie
w razie wystąpienia czegoś	jeśli coś wystąpi
w rozumieniu ustawy	zgodnie z prawem, przepisami ustawy
w stosunku do kogoś, czegoś	wobec kogoś, dla czegoś
w stosunku do których	dla których
w sytuacji, gdy	gdy, kiedy
w świetle ustawy	zgodnie z prawem, przepisami, ustawą o
w temacie	w sprawie, dotyczące czegoś
w ten sposób	tak
w terminie od... do...	od... do...
w trakcie czegoś	podczas
w trybie natychmiastowym	natychmiast
w uzasadnionym przypadku	w przypadku
w uzupełnieniu do czegoś	uzupełniając coś
w wypadku, gdyby	gdyby
w załączeniu	załączając coś
w związku z powyższym	w związku z tym
warunek dla czegoś*	warunek czegoś
warunkiem skorzystania	byś mógł skorzystać
wdrażać coś	wprowadzać, stosować do, upowszechniać
weryfikacja	sprawdzenie
wielkiej wagi	najważniejsze, ważne
wierzytelność	dług, zadłużenie; kwota, którą jest Pan winien
większość z czegoś*	większość czegoś
winno być jakieś	powinno być
wiodący	główny, najważniejszy, najlepszy

²³ Trzeba pamiętać o odmianie, bo to 23 dzień marca, a nie „23 marzec” w danym roku.

wnieść opłatę	zapłacić
wniosek na realizację	wniosek o realizację
wnioskować o coś*	składać wniosek o
wnoszę o	proszę o
wskutek	z powodu
wsparcie dla kogoś	wsparcie kogoś, czegoś
wydaje się załączniki do wypełnienia	dostaniesz dokumenty do wypełnienia
wydarzenie się odbyło*	coś się zdarzyło
wykonywać działalność	prowadzić działalność, być przedsiębiorcą
wykonywać opiekę nad dzieckiem	opiekować się dzieckiem
wykorzystywanie czegoś	korzystanie z czegoś
wykwalfikowany	przygotowany, kompetentny
wymaga poświadczenia	ma być poświadczone, złóż poświadczony dokument
wymagany wiek*	odpowiedni wiek
wymogi formalne	wymagania
wypłaca się w kasie	wypłacamy w kasie, są wypłacane w kasie
wystąpiły okoliczności	coś się zmieniło
wywrzeć wpływ	coś wpłynęło na coś
wyżej wymieniony (ww.) ²⁴	ten
wzmiankowany	ten
z powyższych względów	dlatego
z terenu dzielnicy Bielany	z dzielnicy Bielany, z Bielan
z tytułu prawa do	na podstawie przepisów o
z uwagi na coś	w związku z czymś, ponieważ
z uwagi na fakt, że	ponieważ
z uwzględnieniem czegoś	który uwzględnia coś
z zakresu przedsiębiorczości	o przedsiębiorczości
za pomocą kogoś*	przy pomocy kogoś, za pomocą czegoś
za pośrednictwem poczty	pocztą
zabezpieczyć środki finansowe	zapewnić finansowanie, środki
zagadnienie na temat czegoś*	temat czegoś
zakaz dla czegoś*	zakaz czegoś
zamieszkiwać na terytorium Polski	mieszkać w Polsce
zamieszkujący	który mieszka
zapewnić gwarancję	gwarantować
zapotrzebować	zamówić, poprosić o przygotowanie
zaprzestać wykonywania	przestać coś robić
zatem	dlatego, więc
zawierający	który zawiera
zdefiniowany	określony
zdobyć informację	dowiedzieć się
zewidencjonowany ²⁵	zapisany
zgłaszać wniosek/formularz	składać wniosek
zgłaszać żądania	żądać
zgodnie z artykułem	lepiej: podaj treść przepisu, informację o źródle przepisu umieść w przypisie
zgodnie z obowiązującym regulaminem, przepisem	zgodnie z regulaminem, przepisem

²⁴ Skrót tylko ww., nigdy w/w. Również nw. jako „niżej wymieniony” oraz nt. jako „na temat”.

²⁵ Wersja „zaewidencjonowany” to błąd językowy.

złożyć, zgłaszać zapytanie	pytać
znajdować się w stanie nietrzeźwości	być nietrzeźwym
znajdujący się w pobliżu	w pobliżu
znajdujący się w posiadaniu Urzędu	które ma Urząd
zobowiązany do sprawdzenia	musi Pan/Pani sprawdzić
zobowiązany do stosowania	stosuje
zobowiązany do udzielenia	musi Pan/Pani udzielić
zostać wezwany do uzupełnienia braków	uzupełnij proszę informację/wniosek
zrekrutowany	przyjęty, który się dostał
zwracać się o pomoc	prosić o pomoc
zwracać się z prośbą	prosić
zwracać się z żądaniem	żądać

Wyrażenia, które można pominąć lub wręcz powinno się unikać:

- należy zauważyć
- informujemy o...
- Pamiętaj! /Należy pamiętać.. /Przypominamy...
- przesłanka dla/ przesłanka czego
- reasumując, w podsumowaniu należy
- skutkować czymś...
- uprzejmie informujemy...
- wzmiankowany, wspomniany, jak już wspomniano
- niezależnie od wyżej wymienionego
- partnerski stosunek miasta
- biorąc pod uwagę
- dodatkowo informuję/dodatkowo nadmieniam
- ja, niżej podpisany, Jan Kowalski zlecam...